

قەوارى ھەرقىمى كوردستان لى گەلى داھانە بارزانىش ھانا بى سەركى ئىمەرىكا دەيات

زانىارى نوڭ لى بارى نامەكەلى مسرور بارزانى بى بايدى.

لىگە بىردەوامى قەدەغەكەردى ھەناردەلى نەوتى ھەرقىمى كوردستان لى گەلى بىندەلى جەيھانى توركىا و لىكەوت و زىانەكانى قەدەغەكەردەلىكە دواى ئەوۋى بىغدا كەيسەكەلى لى دژى دەسەتەتدارانى توركىا بىردەو كە چەند سەكەك لىمەو بىر دژى ئىنقىلەت تەمارى كەردىو بىھەلى ھەناردەكەردى نەوتى ھەرقىمى بى بىدەستەھەنەلى ئىزامەندى ھەكەمەتەلى ناوۋەند بىپەلى كەكەوتەنەكانى پەشوو كە لىنەوان ھەردوو وەتەدا وازەكەرا بوو.

بەم دوايەنە ھەندەك زانىارى لىلايەن مەدىا بىانىيەكەنەوۋ بىاوكراونەتەوۋ كە باس لى "ھەرقىمى سەھەنەلى تەواوۋەتەلى ھەرقىمى كوردستان" دەكەن و ئەم زانىارىيەنە وەك بىانىنامەلى نافەرمى بىاوكرا بويەوۋ تاوۋەكو ئاشكەركەندى نامەيەك كە لىلايەن مەسرور بارزانى سەركى ھەكەمەتەلى كەربەكەرى ھەرقىمى كوردستان بى چە بايدى سەركى ئىمەرىكا نەردەرا.

نامەكە كە لى دوانەلى ئەپەلوولدا ئاشكەرا كەرا، ئەو زانىارىيەنەلى پەشتەستەكەردەوۋ كە باس لى "ئەوۋەخانى تەواوۋەتەلى ھەرقىمى" دەكەن لى ئىنجامەلى ئەو فەشار ئابوورىيەنەلى كە ھەرقىمى كوردستانى گەرتوۋە دواى چەند مانگەك لى ئاگەرنەلى ھەناردەكەردى و لىدەستەدانى سەرجاۋە دارايەلى پەويستەكان، ئەمەش لى بىرامبەردە

وای له هه‌رمی کوردستان کردوو به تـواوی پشت بهو به پارـیـیـه بیـسـات که به‌غدا به هه‌رم ده‌نـه‌رات هاوکات له‌گه‌ه ئه‌و ناکه‌کیانـه‌ی که تا ئه‌مه‌ش به‌ردـه‌وامـه‌.

مەسرور بارزانی بـێپـێـی ئـێـو نامـێـیـی کـە بـە بایـدنی سـەرکـی ئـێـمـریکـای ناردوو هـانـای بـە بردوو کـە بـێپـێـلـە هـەرێـم زـگـار بـکات، ئـاماژـ بە لـێکـوتـە ئـابووریـێـکانـی ئـێـم گـریـکـردن لـە هـەناردـکردنی نـێـوتـی هـەرێـم و زیـادبوونی ناکـکیـێـکان لـێکـوتـە حـکومـەتی بـەغـدا دـکات، لـێکـوتـە ئـێـو شـدا بـە پـێـرتـێـکانـی مـیدیا بـیانـییـێـکان بـاس لـە بـەتـی جـیاکـردنـێـوێـی کوردستان دـکـەن لـە پـلانـێـکانـی حـکومـەتی بـەغـدا بـە پـێـرتـێـپـێـدانـی و بـات، ئـێـمـەش بـە و تـێـپـان کوردستانی خستـێـت بەردەم مەترسی ئاستەقینە.

کەش و جیاوازییە سیاسیی و ئابوورییەکانی نەوان هەرم و ناوەند گەیشتە لوتکە دواى ئۆلى بێمانگای کارنیگی بێ لێکۆڵینەوەکان بە پەرتهکی بەواکردووە کە تیایدا باس لێ "دامانی تەواوی هەرمی کوردستان" دیکات لێ پلانەکانی پەرپەدان و بنیاتنان و گەشەپەدان کە لێلایەن حکومەتی سەرک و زیران مەحمەد شەپە سودانییە بێ قەناغی داهاوو دانراو، وێک بە پەرتهکە ئاماژەى پەى کردوو، "لەوانەى مەبەست لەم کارى سودانى ئۆلىیە کە هەرم بە شوێنێکی سەربەخێ بۆ دەریت"، سەرەى ئۆ تەمەنەى کە دێن هەرمی کوردستان بە ئامانج گیراو لێلایەن حکومەتی عێراقو.

بە پەرتهی سەنتەرکە پشتەبەستى دیکاتووە کە جیاوازییەکانی نەوان هەرم و ناوەند و ئۆ دەرھایشتانەى کە تووشی بوون لێ گەرتەین پەتەرکانی عێراقن، لەوانە "بەندەری گەورەى فاو، هەى شەمەندەفرى عێراق و تورکیا و پلانى پشتەنە و ئێگای چین" کە لێ ئەستیدا جۆیانۆلێکی سیاسیی وێک ئۆ باسی کرد، جەختیشی کردووە کە ناکەکییەکانی نەوان بەغدا و هەولەر گەشتوونەتە ئۆ قەناغەى کە بەغدا بارودەخى ئابووری ئێستای هەرم بەکار دەھەنەت بە فشارخستە سەرى لێووی سیاسییو.

په‌یما نگا که ئو جو له ناوه سیاسیه و سف د کات و ده‌ت ئهم وک ئه‌په‌راسیه‌نه‌کی "تکرار کردنه‌وه" له ههرمه‌ی کوردستان ده‌ت له ئهنجامی هه‌وه‌جا جیاکه‌ر وه‌کانی په‌شووی و سووریوونی له‌سه‌ر هه‌وه‌سته "شه‌واوه‌کانی" له‌گه‌ه حکومه‌تی به‌غدا، که ئه‌ستا سه‌ریه‌ده‌دا دوا‌ی ئه‌وه‌ی ههرمه‌م ئه‌وه‌ی له‌ده‌ستدا که په‌یما نگا که وتی بناغه‌ی په‌یوه‌ندییه نه‌وده‌وه‌تییه به‌هه‌زه‌کانی بوو له ئهنجامی کارکردنی که مه‌یاکانی نه‌وت له ههرمه‌دا که به‌م دوا‌یان له هه‌نارد کردنی له گه‌ه به‌نده‌ری جه‌یهانه‌وه ماگیرا.

[illegible]

پایمانگا که هشداری دا له پرسشی جیاکاری کی دیت هه خراپتربوونی پیوئندیی کان له نوان ناوئند و ههرم و جختی لهوو کردوو که هستی دکردنی کورد کان له یلان کانی بگذا دیت هه

فراوانیوونی کەشەکانی نەوان حکومەتی ناوەندی و حکومەتی هەرەم، ئەمەش لەلایەن وەزیری گواستنەوەی حکومەتی هەرەمی کوردستانەوە پشتبەستکراوەتەوە لە لێکەوتنی بەیاننامەیەکەوە کە لەلایەن پەیمانگانگەو بەاوکرانەوە و تیایدا جەختی لێوە کردەو کە "گەڤای گەشەپەدان بەبە هەرەمی کوردستان بەدی نایەت".

کوردستان لە ھووی داراییەو "خەنکەندراو" ئەمریکاش ھەشدارێ دەدات...

ئازانسی ئەینەرز لە نەزدەیی ئەم مانگەدا بەپەرتەکی بەاوکردەو کە تیایدا بە ئامازەکردن بە "سەرچاو" ئاگادارکراوەکانی "پشتبەستی کردەو کە زیانەکانی هەرەمی کوردستان بەھەمی بەگرتنی ھەناردەکردنی نەوت لە مانگی سەیی بەبردووەو تا ئەمە چوار ملیار دەلاری تەپەنا ندوو، جگە لەو قەرزە داراییە گەورەیی کە حکومەتی هەرەم لە بەرژەوێندی کەمپانیا نەوتییە بیانییەکاندا دروستی کردوو، بەوێش حکومەتی هەرەم توانای دارایی خەمی بەتەواوی لە دەست داو.

ئەو بارودەخە کە حکومەتی هەرەمی کوردستان لە ئەنجامی بەیارەکە دادگای نەودەوێتیدا خەمی ئازار دەچێت، کە ئەینەرز بە "خەنکەندی جەستەیی هەرەمی کوردستان" وەسفی کرد، ھەروەھا جەختی لە بوونی "جوێیەك کردەو لەناو ئەمەریکا دا" کە لەلایەن سە ئەندامی لیژنەیی پەییوەندییەکانی دەرەوێ کەنگرەسی ئەمەریکاوە دەرکراو، لە لێکەوتنی نامەییەکەو کە دووشەممە ھەفتەیی بەبردوو بە سەرەکی ئەمەریکا جەو بایدنیا ناردوو و تیایدا داوایان لە کەشکی سەیی کردوو "ھەنگاوی بەپەلە بنەت" بە ئزگارکردنی هەرەمی کوردستان لە داھمان بە ھەکاری ئەوێ هەرەم "ھاو بەشەکی گەنگی" ئەمەریکا یە بەپەیی وەسفی خەیان.

نامەکە لەلایەن ئەندامانی پەرلەمان مایکە وائەز، مایکە تی مەککە و جە ویلسەنەو بەاوکرانوەتەو، کە تیایدا جەخت کراوەتەو کە "ھەرەمی کوردستان ئەستا لە ھووی ئابوورییەو خەنکەنراو، لە ھووی سیاسی و یاسایییەو فشاری لەسەر، ھەروەھا لە ھووی سەربازییەو لەلایەن ئێران و ھەندەک ھەز و لایەنی بەغداو ھەشەشی سەربازی لەسەر"، ھەروەک چەن داوایان لە سەرەکی ئەمەریکا کردوو "ستراتیجییەکی نوو بە عێراق دا بنەت کە چاکسازی بە ئەم قەیرانە بکات".

بەگوێرەیی ئازانسی ئەینەرز، لە نامەکەدا ھێچ وردەکاری لەسەر ئەو نە کە ئەندامانی کەنگرەسی ئەمەریکا دەیانەوێت چی بە "ستراتیژی نوو بە عێراق" پەسەند بکەن و تیایدا جەخت لەو کراوەتەو کە تاکە چارەسەر ئەوێ یاسادانەرانی ئەمەریکا پەشکەشی کەشکی سەیی دەکەن، ئەوێ کە فشار بەخەن سەر گەڤەکان بە ھەناردەکانی نەوت لە لێکەوتنی بەرییەکانی تورکیاوە لەلایەن حکومەتی هەرەم کە پەشەلکردنی

سەرۆکی عێراق بێجێم زامانی بێغدا.

بێگۆڕی ها پێرتنێکی ئێزنامی ناشنا نێوز، ئێم ههنگاوێکی ئێم-ریکا ئامانجیان کهمکردن-وێکی فشار لێ سهر بازارێکی نێوتی نێود-وێتی، کێ لێ ئێنجامی بێیار-کانی کێخراوی و-ها تانی ههناارد-کاری نێوت لێ دژی ئێم-ریکا بێکار-هه-نێوت کێ بوو هه-ی بێرزبوون-وێکی نێوت هه-وکات لێگه-ش-ی بێرد-وام لێ ئێزروپا کێ ویلایه-تێ یێگگرتوو-کانی ئێم-ریکا ت-و-گلاو لێ پشتهوانیکردنی ئێکراینا دژی و-سیا. ئێزنام-کێ ئاماز-ی ب-و-دا، کێ ویلایه-تێ یێگگرتوو-کانی ئێم-ریکا ه-ی ه-ی لێ بێرزکردن-وێکی فشار-کان بێ سهر حکوم-تێ ه-ی و کردن-وێکی ه-ی ب-ی ن-وتی-کان بێ ه-ناارد-کردن لێ گ-ی تورکیا و د-ک-ت ل-لای-ن حکوم-تێ ئێم-ریکا و ب-کار-به-ن-ت بێ داواکردنی حکوم-تێ ه-ی کوردستانی عێراق بێ زیادکردنی ه-ناارد-کردنی نێوت، کێ لێ گ-ی-و- ویلایه-تێ یێگگرتوو-کان ه-وادار- فشار-کانی ئێستا لێ سهر بازار-ی نێوت کێم بکا ت-و- و ن-رخ-کان زیاتر کێم بکا ت-و- و ج-ختی ل-و- کرد-و- کێ جو- و فشار-کانی ئێم-ریکا لێ ب-رژ-و-ندی ه-ی کوردستان نیی- ب-کو ئامانج-کانی واشنت-ن- لێ ناوچ-ک- د-پ-ک-ت.

ه-ی کوردستان بێم نزیکان- ک-تایی پ- د-ت .. بارزانی پ-نا د-بات- ب-ر حکوم-تێ ئێم-ریکا ئ-و-یش و-ام نادا ت-و-.

س-ر-ه-ی ه-نگاو- ب-رد-وام-کانی حکوم-تێ ئێم-ریکا، ب-تایی-تێ ک-نگ-س، بێ داواکردنی س-ر-کی ئێم-ریکا بێ "کهمکردن-و-ی" ق-یرانی دارایی ه-ی، حکوم-تێ ئێم-ریکا تا ئ-ستا ه-ی ه-نگاو-کی ئاست-قین-ی ن-ناو-، ب-پ-ی و-سفی ئێزنام-ی فری بیک-نی ئێم-ریکی کێ بوونی "نام-ی-کی ها ن-گ-ی-نراو-ی س-ر-کی حکوم-تێ ه-ی بێ س-ر-کی ئێم-ریکا که ت-یدا ئاماز-ی بێ "ک-تایی ه-نانی ت-واوی ق-وار-ی ه-ی کردوو- ل-ر- ئ-م فشاری ئ-ستادا".

ب-پ-ی و-سفی ئێزنام-ک-، ئ-رانی ت-م-تبار کرد ب-و-ی کێ لێ پشت ئ-و فشاران-و-یه کێ ه-ی کوردستان د-ک-ن- ئامانج و ج-ختی ل-و- کرد-و- کێ تاران ل-وان-ی ه-و- بدات ه-ی ه-ی ب-و-ش-ن-و- ب- ل-ناو-بردنی هاو-ب-ش-کی گرنگی ئێم-ریکا لێ ناوچ-ک-دا، شت-ک کێ پ-یمانگای کارنیگی ل- و-سفی خ-یدا ل-گ-ی ئێزنام-ک-دا هاو-ا نیی- کێ ل- ب-رام-ب-ریشدا ئ-و پشته-است د-کا ت-و- کێ ه-نگاو-کانی پ-شووی ه-ی ب-و- جیا بوون-و- ه-کاری ل-د-ستدانی متمانی حکوم-تێ ب-غدا ی- ب- ه-ول-ر، ه-رو-ها د-رکردنی ه-ی ل- پلان-کانی گ-ش-پ-دان کێ ل-لای-ن ب-غداو- د-رچوو-، ل-وان- چار-س-رکردنی ق-یرانی ه-ناارد-کردنی نێوت.

ئێزنام-ک- د-ت، حکوم-تێ ئێم-ریکا ه-شتا "پشته کردو-ت- ق-یران-کانی ناو ه-ی کوردستان و ه-شاریشتی داو- ب-رد-وام-بوونی ئ-و ق-یران- د-ب-ت- ه-ی ئ-و-ی و-ها تانی جیهان زیاتر پشت ب- ن-وتی ئ-ران ب-ستن و-ک ج-گ-ر-و-ی-ک ب- ه-ناارد-کردنی ه-ی کوردستان کێ د-کا ت- %0.4-ی ه-ناارد-ی

چونک هه‌رمی کوردستان هه‌رگیز له‌ژبه‌ر فشار هه‌و به‌ووی م‌ترسییه‌کی هه‌استه‌قینه‌ی دا‌مانی ته‌واو نه‌یوو
تا ئه‌ستا، که به‌رده‌وام به‌یه‌ هیچ هه‌و به‌کی هه‌استه‌قینه‌ی ئه‌مریکا به‌ ن‌گه‌رکردنی بارزانی و حکومه‌ته‌که‌ی،
به‌تایبه‌تی له‌گه‌ه به‌یوه‌ندی له‌گه‌ه که‌شه‌ سیاسیه‌ ناو‌خ‌یه‌کانی نه‌وان هه‌ردوو حیزبی سه‌ره‌کی کورد
(یه‌که‌تی و پارتی) و نه‌ایه‌ی خ‌که‌ک له‌ ئه‌نجامی شکستی ئه‌بووری ئه‌ستا.